

Duszpasterstwo Rodzin
DIECEZJI WARSZAWSKO - PRASKIEJ

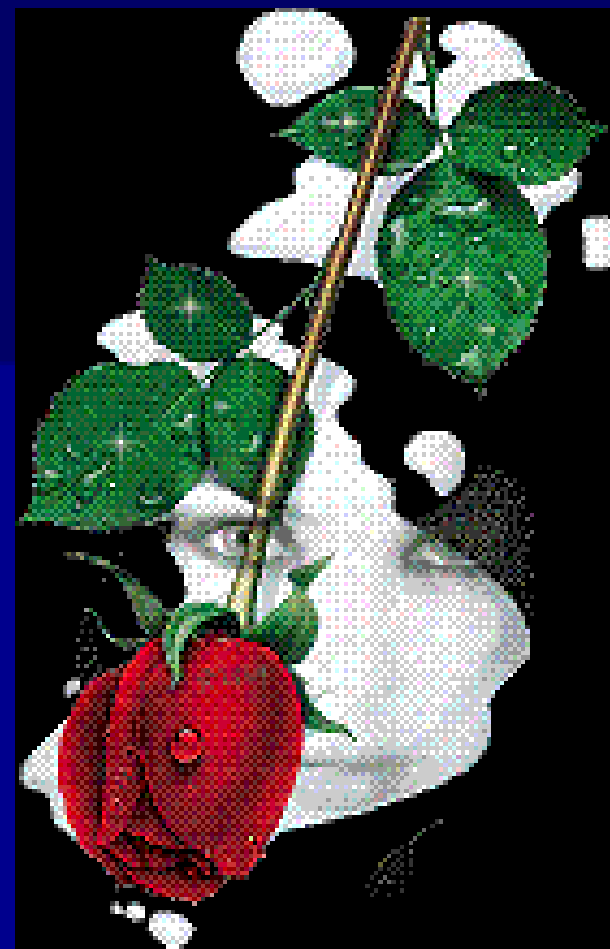
SZANSA DLA UTRACONEJ MIŁOŚCI

MAŁGORZATA WALASZCZYK
SYMPOZJUM „W TROSCE O MIŁOŚĆ”
UKSW, 13 MARCA 2010

Miłość utracona

Bezbronne oczy
Bezbronne usta
Bezbronne ręce
Udawany cichy śmiech
Histeryczny w nocy zew
I obcy świat
Opadniętych chęci pieśń
I wyrwany z trzewi krzyk
W wielkiej pustce studni męce,

Widzisz ? tu na sercu ?
To blizna utraconej miłości

Głęboki żal

Pół roku temu rozstałem się z moją żoną.
Byliśmy razem 2 lata. Zakochaliśmy się w sobie,
zamieszkaliśmy ze sobą. Czuliśmy razem, że to jest właśnie
to, czego szukamy od drugiej osoby... Chcieliśmy razem
spędzić ze sobą życie, mieliśmy mieszkanie, psa..., nawet
wzięliśmy ślub.

Niestety po jakiś 20 miesiącach bycia razem, coś między
nami pękło... Skończyło się rozstaniem - bardzo
wykończającym psychicznie, szczególnie dla mnie.

Nie było ani zdrady, po prostu **koniec miłości**
i wzajemna agresja do siebie o każde głupstwo.
Brak uczuć i szukanie pretekstów do tego, aby wytknąć
drugiej osobie coś przykrego.

TOMASZ, 28 LAT

UTARTE SCHEMATY DZIAŁANIA

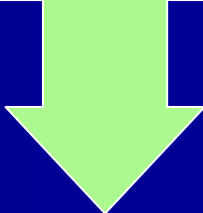
SEPARACJA

**BIERNE
CZEKANIE**

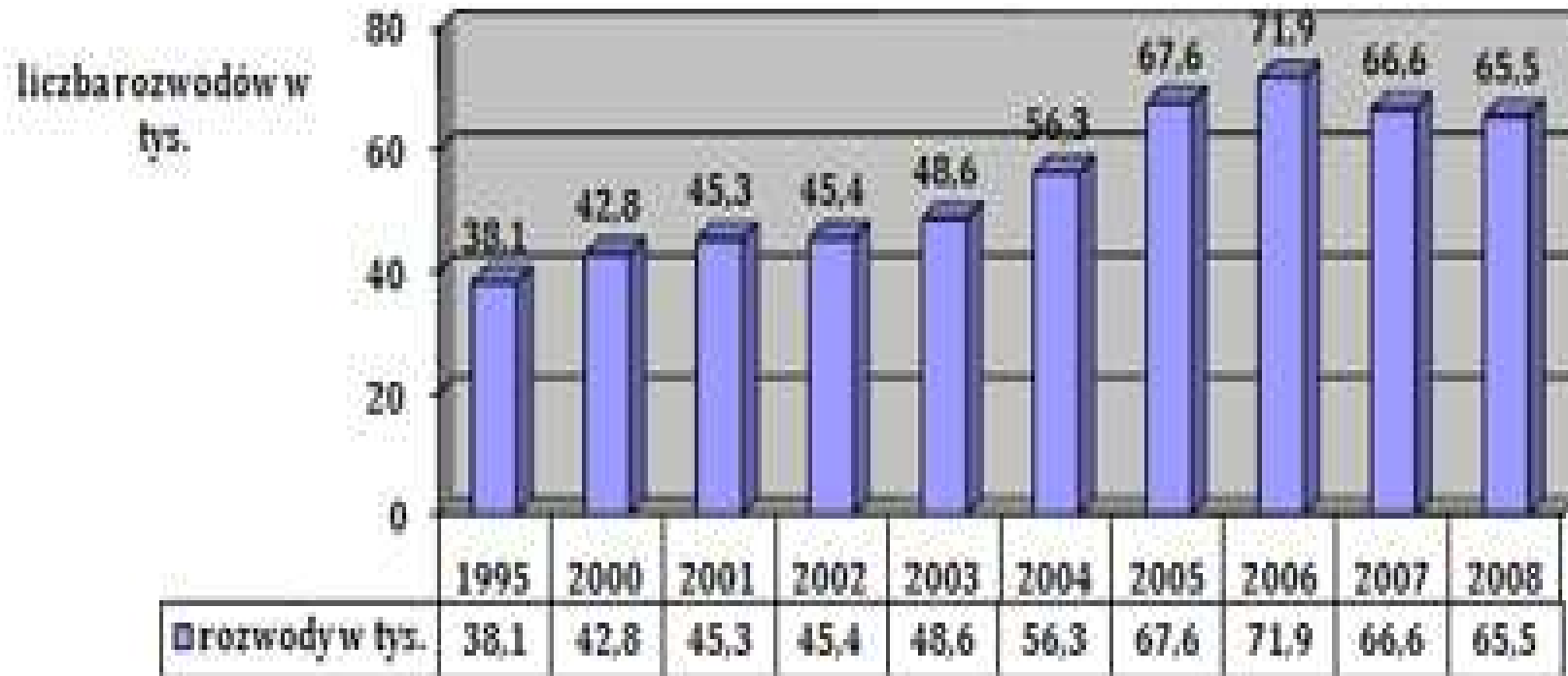
**ROZWÓD
STWIERDZENIE
NIEWAŻNOŚCI
MAŁŻEŃSTWA**

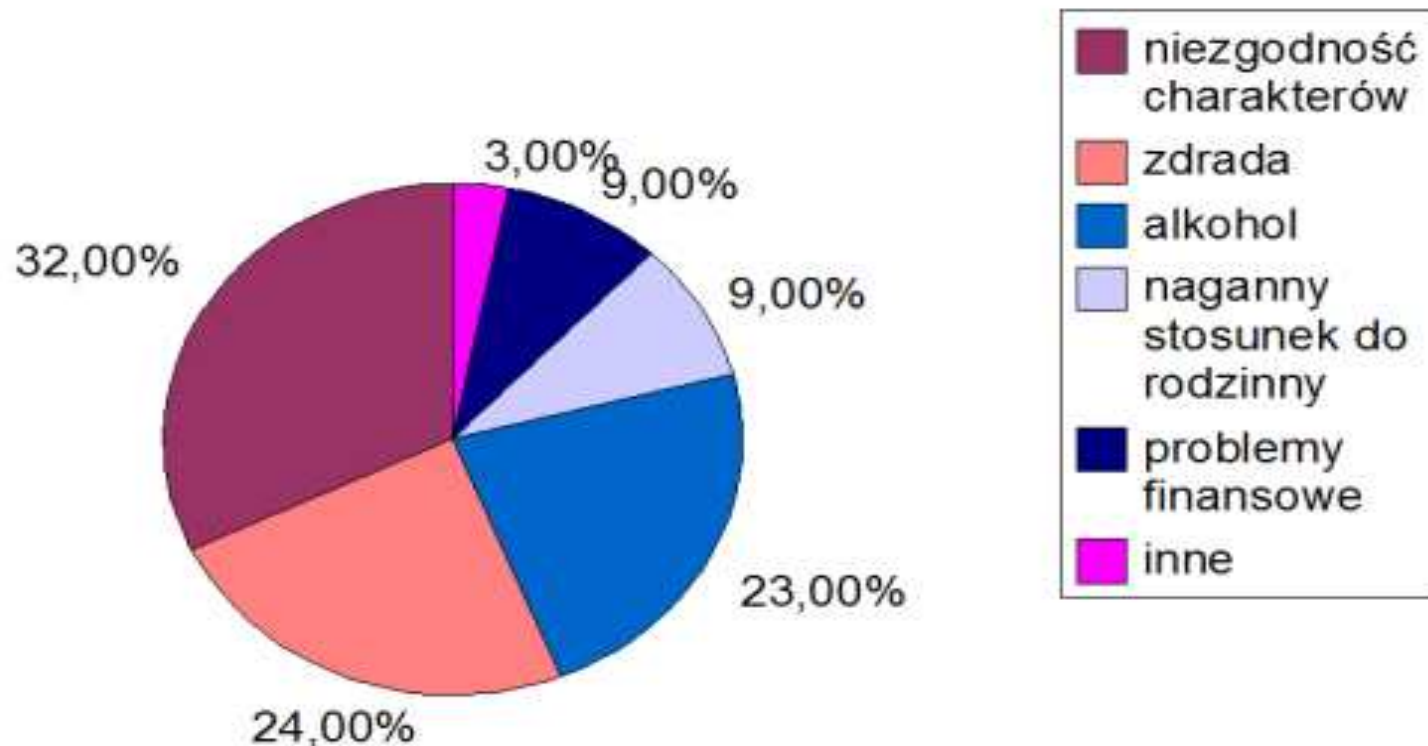
W Polsce w 2008 r. rozwiódło się 65,5 tysięcy par małżeńskich

Dane: GUS, Departament Statystyki Społecznej

Rozwody w latach 1995-2008

Najczęstsze przyczyny rozwodów w 2004 r.

Rozwiedzeni małżonkowie przeżywają ze sobą – średnio – 13 lat,
a ich wiek w momencie rozwodu to ok. 45 lat - wśród mężczyzn,
35 lat wśród kobiet

Dane: GUS, Departament Statystyki Społecznej

Liczba separacji w Polsce w latach 2000 – 2008

Dane: GUS, Departament Statystyki Społecznej

	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
rozwoły w tys.	42,4	38,1	42,8	45,3	45,4	48,6	56,3	67,9	71,9	66,6	65,5
na 1000 ludności	1,1	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,5	1,8	1,9	1,7	
separacje wtys.	-	-	1,3	2,4	2,7	3,0	5,9	11,6	8,0	4,9	3,8

LICZBA OSÓB KOHABITUJĄCYCH W POLSCE W LATACH 1978 – 2002

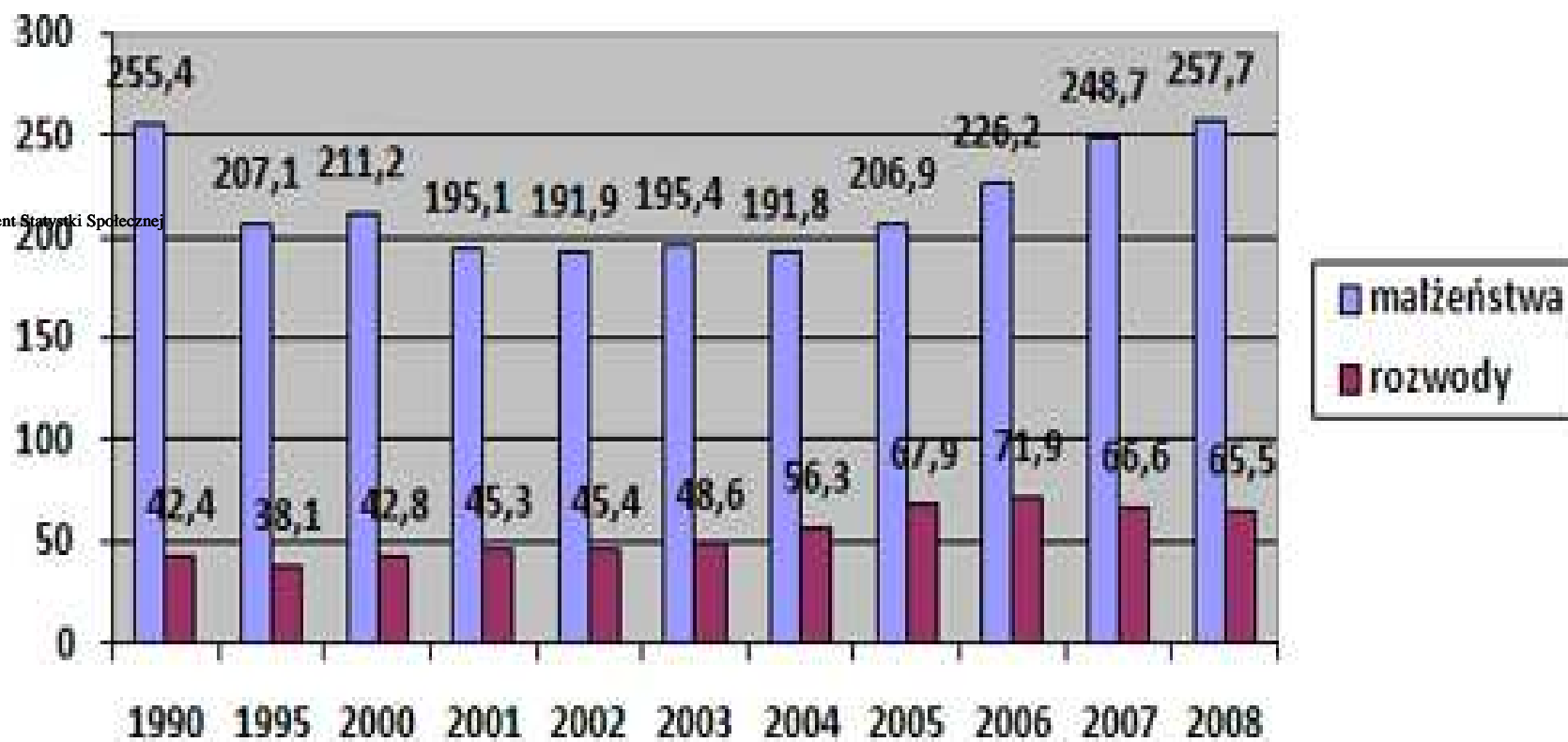
źródło: Krystyna Slany, Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie, NOMOS 2002, s. 146

1978 r.	ok. 200 tys.
1988 r.	250 tys.
1995 r.	320 tys.
2002 r.	345 tys.

Małżeństwa i rozwody w Polsce w latach 1990 – 2008

Dane: GUS, Departament Statystyki Społecznej

Rozwód zajmuje drugie miejsce na liście najbardziej dotkliwych wydarzeń w życiu człowieka. Jest to zjawisko wielowymiarowe i dotyka każdej sfery życia.

Rozwód niesie za sobą :

- poczucie zwątpienia
- osamotnienia
- utratę pewności siebie
- pogorszenie sytuacji finansowej
- rozluźnienie więzi towarzyskich
- **zaburzenia psychiczne**
- **dolegliwości psychosomatyczne**

Powrót do równowagi psychofizycznej, w najlepszym wypadku zajmuje kilka lat, w zdecydowanej większości przypadków całe życie.

Najnowsze badania naukowe dowodzą, że rozwód boli psychicznie, lecz również w dużym stopniu odbija się na fizycznym zdrowiu.

PROGNOZY STATYSTYCZNE:

* Powtórnie zawierane małżeństwa rozpadają się dwukrotnie częściej niż te pierwsze, trzecie małżeństwa rozpadają się w 70% przypadków

* Odsetek samobójstw wśród osób rozwiedzionych jest czterokrotnie wyższy niż średnia statystyczna

* Ryzyko przedwczesnego zgonu u rozwiedzionych mężczyzn wzrasta do 76% w przypadku kobiet do 39%

* Ryzyko zachorowań na nowotwory u rozwiedzionych mężczyzn jest takie samo jak u tych, którzy wypalają paczkę papierosów dziennie

-
-
- * Rozwodnicy i wdowcy o 20 proc. częściej niż zamężni zapadają na przewlekłe choroby, takie jak cukrzyca, czy choroby serca (źródło: fronda.pl)

Badania Wallerstein i Kelly (1979, za: Crane, 2004) dotyczące konsekwencji rozvodu rodziców W ODNIESIENIU DO DZIECI

- **80% badanych dzieci w wieku przedszkolnym** ;
  - przejawiały problemy natury emocjonalnej i psychologicznej takie, jak regresja do wcześniejszego stadium rozwojowego, przeżywanie lęku, kłopoty ze snem i ciągła obawa przed byciem porzuconym

* **Dzieci w wieku 5-11 lat** :

cierpienie z powodu samotności, ciągły niepokój, żal do rodziców, poczucie bezsilności. nastąpiło pogorszenie się wyników w nauce, obniżenie nastroju, ucieczka w świat marzeń.
"syndrom nadmiernego obciążenia

Rozbicie rodziny w tym okresie życia dziecka jest **szczególnie szkodliwe dla chłopców**, ponieważ

w młodszym wieku szkolnym nawiązują oni bliższe kontakty z ojcem.

Ojciec bardziej niż matka wpływa na sferę intelektualną dziecka (Rembowski, 1972).

Badania Bronfenbrennera wskazują, iż "brak ojca w rodzinie powoduje głównie słabą motywację osiągnięć dziecka, jego niską samoocenę i niezdolność do rezygnacji z bieżących nagród dla korzyści, które można osiągnąć w przyszłości,,

(Bronfenbrenner, 1970; za: Grochocińska, 1990).

Nastolatki:

objawy depresji, nadpobudliwości, myśli samobójcze, drażliwość,

Część badanych nastolatków dopuściło się przestępstw lub w inny sposób przejawiało zaburzenia funkcjonowania społecznego

(Jasińska, 1967; Spionek, 1973; Wallerstein, 1979; Ziemska, 1979; Niżniowska, 1984).

CZY JEST SZANSA

DLA

UTRACONEJ MIŁOŚCI ?!

„.....Zastanawiam się czy jest szansa nad tym abyśmy się w sobie zakochali od początku, a raczej czy Ona też tak myśli...” (Tomasz)

JEŻELI JEST PRAWDA,

„że.....

Miłość cierpliwa jest,
łaskawa jest.

Miłość nie zazdrości,
nie szuka poklasku,
nie unosi się pychą;
nie dopuszcza się bezwstydu,

nie szuka swego,
nie unosi się gniewem,
nie pamięta złego;
nie cieszy się z niesprawiedliwości,
lecz współweseli się z prawdą.

Wszystko znosi,
wszystkiemu wierzy,
we wszystkim pokłada nadzieję,
wszystko przetrzyma.

Miłość nigdy nie ustaje”

TO ZNACZY :

- * ŻE MIŁOŚCI NIE
MOŻNA UTRACIĆ ?!
- * MIŁOŚĆ JEST RÓŻNIE
INTERPRETOWANA ?!

„NOWE” ROZWIĄZANIE

szansa dla „utraconej” miłości

BUDOWA WSPÓLNOTY MIŁOŚCI

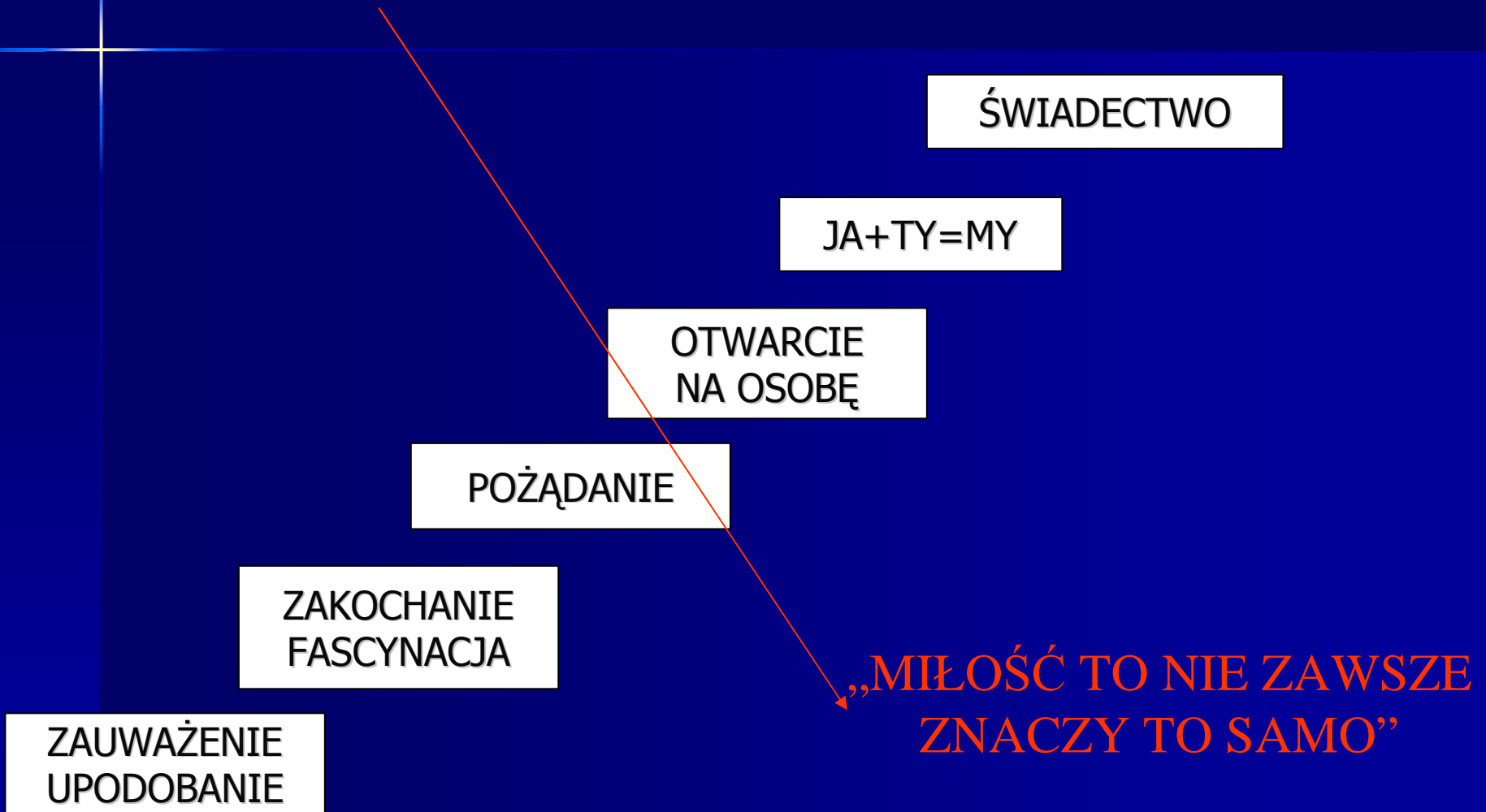
FC 18

ZADANIE OBEJMUJĄCE:

- jedność semantyczną (czym jest relacja miłości)
- odkrycie istoty relacji, jej wyznaczników i cech
- poznanie głównych czynników więziotwórczych
- kształtowanie umiejętności pro-relacyjnych (empatii, asertywności, współpracy.....itp.)

ETAPY ROZWOJU MIŁOŚCI - DYNAMIZM

PRACA NA RZECZ BUDOWANIA WSPÓLNOTY MIŁOŚCI, FC 18

JEDNOŚCI W RÓŻNOŚCI

COMUNIO PERSONARUM

* WSPÓLNE ZAANGAŻOWANIE MAŁŻONKÓW

* SYSTEMATYCZNA PRACA NAD SOBĄ

ku dojrzałości osobowościowej
wypracowaniu nowych nawyków, zachowań
z uwzględnieniem dobra drugiej osoby

(rodzina wyjścia)

uświadomienia sobie istoty komplementarności płci na
poziomie anatomiczno-fizjologicznym, emocjonalnym,
intelektualnym, umiejętności interpersonalnych,
duchowości

„MIŁOŚĆ TO NIE ZAWSZE ZNACZY TO SAMO”

PRACA NA RZECZ BUDOWANIA WSPÓLNOTY MIŁOŚCI, FC 18

INTERDYSCYPLINARNA

DZIAŁANIA POMOCOWE

w sytuacjach kryzysowych,
trudnych

FORMY ODDZIAŁYWANIA:

- WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO
- WSPARCIA PEDAGOGICZNEGO
- TERAPII INDYWIDUALNEJ DOROSŁYCH
- TERAPII SYSTEMOWEJ RODZIN
- MEDIACJI RODZINNYCH
- KONSULTACJI PRAWNYCH
- NAUKI METOD ROZPOZNAWANIA PŁODNOŚCI

Działania EDUKACYJNO-FORMACYJNE

✓ SZKOLENIA

✓ PRELEKCJE

✓ WARSZTATY

kursy UMIEJĘTNOŚCI

kursy rozpoznawania płodności

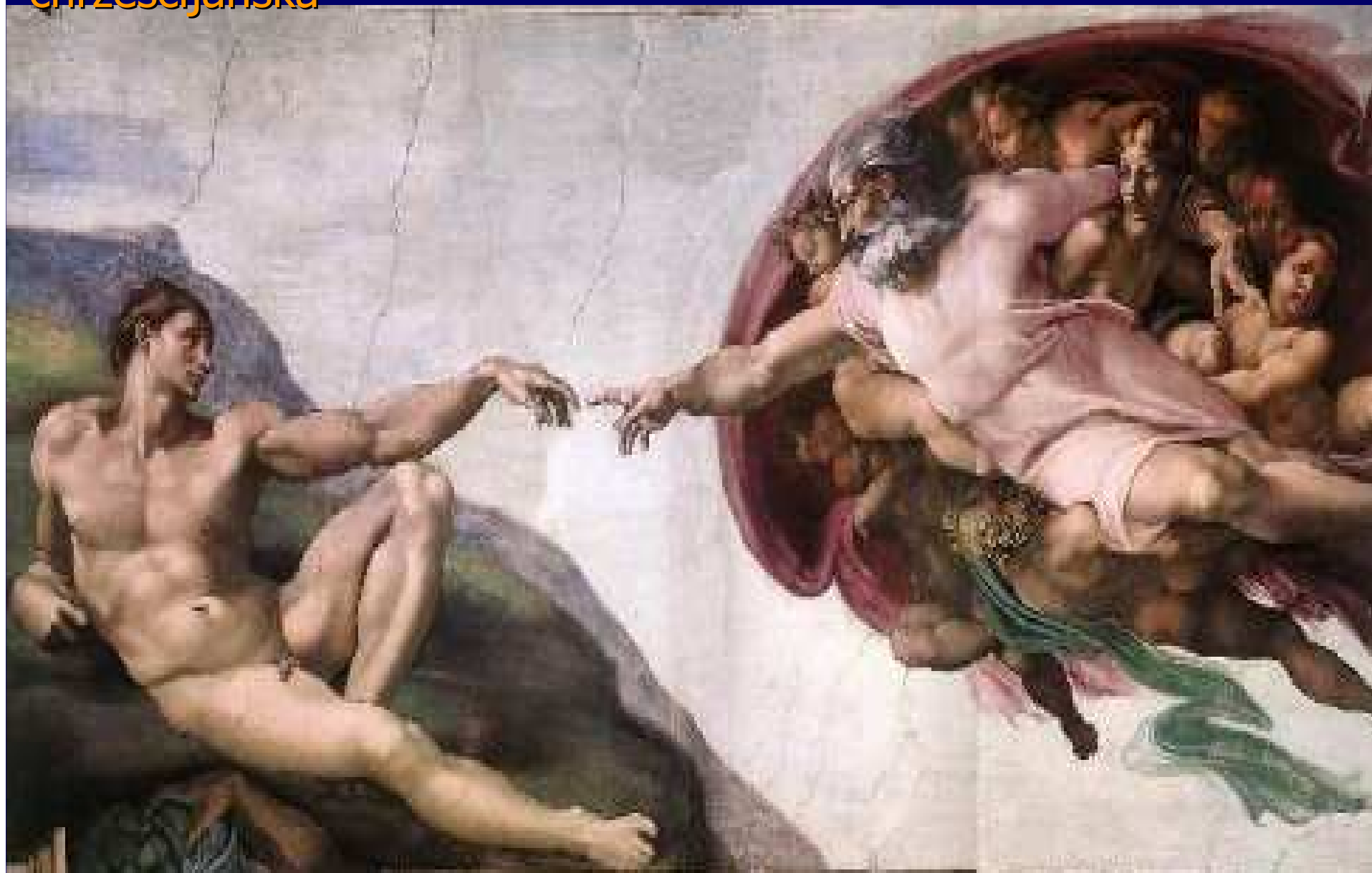
grupy wsparcia

PRACA NA RZECZ BUDOWANIA WSPÓLNOTY MIŁOŚCI, FC 18

*Po części bowiem tylko
poznajemy,
po części prorokujemy....*

1 Kor 13,1-13

ANTROPOLOGIA chrześcijańska

AKT STWORZENIA – Michał Anioł

ANTROPOLOGIA chrześcijańska

*„NA OBRAZ
I PODOBIENSTWO BOZE...”* Rdz 1,26

ODKRYCIE „PRAWDY POCZĄTKU”

teologicznej prehistorii człowieka
czasu raju utraconego
złotego wieku ludzkości nieskalanej grzechem
stanu pierwotnej niewinności
czystości serca

„...nie czynię dobra, którego chcę,
lecz popełniam zło, którego nie chcę”

Rz 7,19

*„Tak więc trwają:
wiara, nadzieja, miłość*

*te trzy:
z nich zaś
największa jest miłość”*

1 Kor 13,1-13